27րդ ՏԱՐԻ Թիւ 7398 22 ՕԳՈՍՏՈՍ 1910 ԿԻՐԱԿԻ

4 Sept. 1910 27me année N. 7398

ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

Գրութիւնք ես չեն տրուիր

բաժանորդագրութեան պայմանները տե՛ս չորրորդ էջը

Կ. ՊՕԼԻՍ, ԴԱՒԱԹԻՒ

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آرەوەلك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple Galata

ԷՋ ՄԸ ՀՌՈՄԷԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԷՆ

ՀՌՈՄԱՅԵՑԻՔ Ի՛ՆՉՊԷՍ ԿՂՄԲՌՆԷՒԻՆ ՕՐԷՆՔԸ ԵՒ Ի՛ՆՉՊԷՍ ԿԸ ՊԱՏԺԷՒԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԴԱՒԱՃԱՆՆԵՐԸ

(ԴԱՂՑՆԻ ՀՕՄՊԷՒԻՆ ԵՐԵՒԱՆ ԵԱԼԵԱՒՆ ԱՌԱՓԻՒ ԳՐՈՒԱԾ)

Ա.

Ընդհ. Ապահովութեան տնօրէնութեան ժրաջանութեանը չնորհիւ, գաղտնի քօմիթէին երեւան ելլելովը ազատեցանք պետական դաւադրութեան մը հետեւանքներէն և գոնէ երկրորդ մարտ 31 մը տեսնելու արհաւիրքներէն։ Այդ մասին առ այժմ մանրամասն տեղեկութիւն չունդրդ. ունեցաւ հասարակութեան թէ ինչ աստիճան կազմակերպութիւն ստացեր էր այդ դաւադիր ընկերութիւնը, թէ որո՞նք են ձերբակալուածները, թէ ինչ կալուի անձեր մասունեն այդ եղեռնական գործին մէջ և թէ վերջապես բոլոր գաղտնիքը երեւան եկած է թէ տակաւին մաս մը կամ մասնաճիւղ մը միայն ձեռք ինկած է։ Բայց ցարդ տրուած համաոտ տեղեկութիւններէն ալ կը հասկցուի ըստ բաւականին՝ թէ Սահմանադրութեան եւ արդի հաստատել պետական կազմին դէմ դաւադրող ընկերութիւն մը գոյութիւն ունէր, որ բարեբախտաբար իր վատ դիտումը իրագործելու չսկսած, երեւան հանուած է։ Ասոր համար հանրային շնորհակալութեան և չնորհաւորութեան արժանի է Ընդհ. Ապահովութեան տնօրէնութիւնը, որ գերազանցապես աւելի աչալուրջ ու ժրաջան գործունէութիւն մը ցոյց տուած եղաւ քան մարտ 31էն առջի ոստիկանութիւնը, որ չդիտցաւ իսկ նալ և գուշակել յեղափոխական այն մեծ գաւադրութեան պատրաստութիւնը իր աչքին տակ, այլ անակնկալի գալով այնքան աղէտներ պատճառ եղաւ։

Սպասելով որ քննութեանց աւարտումէն ետքը բոլոր մանրամասնութիւնները պաշտօնապէս հաղորդուին հանրութեան, հանդերձ իւրաքանչիւր դաւադրին տրուած արժանաւոր պատիժներովը, ի դէպ կը համարինք, իբր այժմեական նիւթ, պատմել թէ Հռոմայեցիները հանուն պարագաներու մէջ ինչպէս կը պատժէին իրենց պետական կազմին դէմ դաւադիր եղողները։ Անոր համար Հռոմայեցիներէն կը բերենք օրինակները, եւ ոչ ուրիշ ազգերէ, և իսկ տերութիւնը կործանեցին և ոչ նոյնիսկ Ֆրանսայէն յար սովորաբար կիյետիթիով գլխատում էր Սահմանադրութեան դէմ դաւաճանողներուն պատիժը, մեծ յեղափոխութեան առեն, որովհետեւ Հռոմայեցիներն ևրած են արդի աերութենից և քաղաքական ու զինուորական կազմակերպութենից նախատիպար հեղինակները։ Հռոմայեցիները իրենց դերազանց յատկութենց չընորհիւ կարողացած են լակ մէկ քաղաքի (Հռոմի) բնակիչ ըլլալով հանդերձ կազմել տիեզերական այնպիսի պետութիւն մը աչխարհի այն տասնուան ծանօթ երեք մասանց մէջ, որ կը տարածուեր Ճիպրալթարի նեղուցէն մինչեւ Կեղրի նեղուցը (Ազատ ծովը) և Հենոս գետէն մինչեւ կապոյտ Նեղոսը ի Նուպիա։

Այս ահագին տերութիւնը կազմել յաջողեցան Հռոմայեցիները անոր համար որ արդարութիւնը անողոք քարի կը դործադրէին պետական բոլոր դաւաճաններուն դէմ առանց գթութենան կամ տկարութեան ևնթականերուն հանդէպ, ո՛վ որ ևր ըլլային անոնք «Տէ ու Ինսան»ի դերութիւնը իսկապես բացակայ էր անոնց դատելու եւ օրէնքը մեկնելու մտած մունքէն։ Հանրութենան, պետութենան, հասարակաց անդորրութենան և ընդհանուր ապահովութենան չհան ու օգուտը վերադաս էր անձնական նըկատումէ, զգայնօտ քաղաքականութենէ և անձնապէս աղէկ մարդ ևրեւնալու փառասիրական կամ չահկոտնդրական դիտումներէ կամ ժողովրդականութիւն վաստկելու անձնագրգիռ մտքմամբ։ Բայց աւելորդ է ըսել թէ ատ ըսածնիս կը պատահի գլխաւորաբար Հռոմայեցւոց հանրապետական շրջանին լաւագոյն ժամանակին եւ ոչ թէ թագաւորական և կայսերական շրջաններուն, որոնց առաջնոյն գործուածները պատճառ եղան որ թագաւորութենան վերջ դրուի ու հանրապետութիւն հաստատուի, իսկ երկրորդին (կայսերական շրջանին ապականութիւնները նոյն իսկ տերութիւնը կործանեցին և աշխարհի վրայէն Հռոմէական ազգն անգամ վերցուցին։

Արդ՝ պրպտելի իսկական գաղափար մը առած ըլլանք հռոմէական խիստ ու անողոք պրպտութենան վրայ՝ հանդիպ քաղաքական դատավիրներուն, մէջ կը բերենք ուրիշ բազմաթիւ օրինակներ և կը յիշենք միայն Բրուտոսի պարագան, որուն նոյնիսկ իր երկու զաւակներուն նկատմամբ ցոյց տուած անկաթելիը խստութիւնը գերագոյն օրինակ մըն է թէ գաւառւոր մը կամ պետական մարդ մը ինչպես մոնալու է ինքզինքը և իրենները՝ օրէնքը գործադրելու և արդարութեան անաչառ կիրարութենամբը երկրին կարգ կանոնը և անդորրութիւնը ու փրկութիւնը ապահովելու համար, քանի որ այդ պաշտօնը ստանձնած է։

Հռոմայեցիները 509ին Քրիստոսէ առաջ գահազրկ ըրին և վռնտեցին իրենց եօթներորդ և վերջին թագաւորը Տարկէն Գոռոզը որ արդէն յափշտակութեամբ տիրած էր գահին և Ապուլ Համիտ իբրեւ առաջին տպագրութիւն, հրէշային բռնաւոր մը եղած էր, կիրարկելով ճիշդ այն գժոխային մեքենայութիւնները՝ իր կեանքը ու թագը ապահով պահելու համար, ինչ որ երբեմն բնակ բորենին կընէր աւելի ճոխացեալ, յաւելեալ ու կատարելագործեալ մեթոտներով ու անգթութիւնով։ Տարկէն Գոռոզը սակայն իր հալածանքները անխտիր կընէր բոլոր Հռոմայեցւոց վրայ, մինչ Համիտ ճիւղը գլխաւորաբար Հայոց դէմ աւելի կատղած էր։

Հռոմայեցիները այնքան զուած էին իրենց բռնաւորին, որ զայն տապալած առենը չուզեցին այլեւս թագաւորութիւնը չարուենակել, այլ անոր տեղը հանրապետութիւն հաստատեցին, հռոմէական այն հոյակապ հանրապետութիւնը, որ բոլոր աչխարհի հանրապետութեանց մայր ու տիպար հանդիսացած է։ Ըստ այնքան զղուած էին միապետական դրութենէն, մինչեւ իսկ գաղափարէն, որ հանրապետութեան նախագահն անգամ փոխանակ մէկի՝ երկու հոգի ընտրեցին հիւպատոս տիտղոսով, միայն մէկ տարի պաշտօնավարելու և տասը տարի չանցած կրկին վերընտրելի չըլլալու պայմանով։ Մինչ Ֆրանսայի նախագահը ոչ միայն եօթնամեայ շրջան մը ունի, այլ եւ անմիջապէս վերընտրելի է, նոյնպէս Մ. Նահանգաց և Ջուիցերիոյ նախագահները չորսական տարի կը պաշտօնավարեն և վերընտրելի են։ Այդպէս են նաեւ Հարաւային Ամերիկայի բոլոր մեծ ու փոքր հանրապետութիւնները։

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՒՈՐ ՄԸ

Բարեկամս առանց թոյլ տալու որ բառերէ զինքը,

— Մեռած է ըսաւ, յանկարծական եղած է։

— Ո՛վ, ըսի։

. . . . . .

Հիմա աչքիս առջեւն է ինքն ալ։ Այն ատ դէրս ցցուած խոհան ճակատ մը, որ կը հանգչի խիտ ու հարուստ յօնքերու վրայ։ Աչքերուն չեշտ յառումը, որոնք մեզական ճառագայթի մը պէս կ'իջնան հոգիիդ խորը խուզարկելու համար, կը թաքչին յօնքերուն քաւուռքին տակ՝ նման այն մարգուն, որ պահուըտած ծառերու մէջ կը նչմարէ իր չուրջի իրերը՝ առանց նչմարուելու ատենցէն։ Լայն քիթ մը՝ բարձրացած այտերու փռացումին վրայ, ձեւաւոր պեխեր, որոնք մերթ առնդերուն փայփայանքը վայելելու համար կը բարձրանան անոր չրթունքներուն վրայ, ու այս բոլորը ամբողջացնող քիչ մը երկար ու ածիլուած կզակ մը։ Ահա՛ դէմքի ցայտուն գիծերը անոր, զոր կը տեսնեմ հիմա երբ վերջնեմ ծայրը այն վերջադոյնին որ զրպարտական տարիներուն վրայ ձգուած է։

Ուրիշ տարիական հազիւ կայ երբ դէմ-նապանը վանքին դրան առջեւ զիս վար իջեցուց գրասէն։ Մարմնային կազմ տարիքէս չատ փոքր ցոյց կուտար զիս։ Վանքին պարիսպներուն չուռած աչքս, կը փնտռէի դպրոցը ուր ի՛րիկայի ուսում առնելու։ Վանքին երկաթապատ դռնէն ներս մտած էի, զգալով մէջս բոլոր սարսուռները մենաւոր խորհրդաւորութեան մը, երբ դռնապանը,— խեղճ մարդ, որ սպանուելեցաւ ետքը— յարգական չարժումներով իրարու վրայ բերաւ մինչեւ մէջքը իջնող ապակին ծայրերը ու ետ քաչուելեցաւ ճամբայ տալու համար մեկնելս։ Աչքիս հանդիպեցաւ դաժան նայուածքը նիհար ու պարզուկ մարդու մը, որ լուրջ ու խոնուն կերպարանքով մը քարէ սանդուխներէն վար կ'իջնէր։

— Ո՛վ է սա տղան, հարցուց դռնապանին ցասկոտ չեչտով մը։

— Սրբազանը զրկեց կեսարիայէն, կարգալու համար, ըսաւ է։

— Ատոր օրօրոցը ինչո՞ւ հետ չի բերիր։

Կատրգիս վրայ զգացի որ ետ մը կը ճնչէ, ոտքերս կը դողային, հապա ինչ պիտի ընէի եթէ ետ դրկէին զիս ու չընդունէին դպրոց։

— Այս մարդը դպրոցին տեսուչն է, փսփսաց դռնապանը։

Հետեւեալ օրը դպրոցին մէջ տեսուչը կանչեց զիս, անունս գրեց տետրակին մէջ, չատ մը հարցումներ ըրաւ։ Այս անգամ չատ բարեկրթութեամբ կը խօսեր հետս ու երբեմն կը ժպտէր — այնքան հազուագիւտ էր անոր ժպիտը — քովի ուսուցիչներուն։ Որչափ ուրախ էր այն օր, որովհետեւ վտան էի որ ալ հետ չի պիտի դրկեն զիս։

***

Կեսարիոյ հեռաւոր ու մեկնի մէկ քը լսերին կողին վրայ բարձրացող վարժարանը, որ ամբողջ տերունդ մը պարգեւեց Փոքր Հայքի, անոր անունին հետ յար էջ մը պիտի պահէ իր պատմութենան մէջ։

Ծրութիւն էի. Նչանեան — Թազ ու զանունն չափ Թագ ու մուր նետեն ատոր վրայ իր հակառակորդները — մէկը եղաւ այն համառ ու ժրաչան աչխատասէրներէն, որոնք հետու փառքերու ու չըլացուցիչ փառաբանութիւններու ետեւը, գատարին մոռցած մէկ ծայրը կը ծառային կրթութենան աճապարին մէջ, լռիկ, առանց ձայնի։ Իր հետ կու նկարագիրով կաղապարեց ուսանողներուն հոգին, անոնց բարոյական բարձրացումին նաւերուեցաւ, չատ տարիներ իր անունը միայն բաւ եղաւ յարգանք ու պատկառանք ներչնչելու՝ վանքի աչխարհներուն մէջ։ Հանդիպ կարգ ու կանոնի, ծառալի արկած մը եկաւ չախչախել առոց մէկ ծունկը, վեց տարի ետքը սակայն վազեց վանք՝ անցնելու համար այն պաշտօնին գլուխը, զոր ինք գիտէր պատկառելի գործելէ։ Ու այսպէս մտքի մը պէս, որ իր չուրջը կը լուսաւորէ, հալեցաւ, ապառեցաւ, իր գործին գլուխը, արհամարեց բոլոր հայհոյութիւնը անոնց, որոնք ատդիէն անդիէն կը խուժէին հին ու բազմարդեան աչխատասիրին վրայ վանքի վարժարանին, որ անէծք մնացած է ալ։

Ու երբ անոր տահաւան ուրուականը տեսնեմ հեռուէն, երախտագիտութեան վերջին պարտականութիւն մը կատարած ըլլալու գոհունակութիւնը կը զգամ՝ կրկնելով.

Ծարգանք իր յիչատակին։

ԳԻՒԼ

ԶԱՐԹՈՂ ԵՐԿԻՐԸ

Ուրախալի երեւոյթները յաղորդում են իրար։ կեանքը և մարդը իրարից բաժանող բռնակալական ոչ ժիմի տապալելուց յետոյ, այսօր, զարթօնքի երրորդ նչոյլն է որ չռշղոդում է մեր հորիզոնի վրայ։

Առաջինը իր աղազակող օգտակարութեամբ՝ Հայոց Հրատարակչական ընկերութիւնն էր, որ եկաւ ապահովելու գրիչը և յաջորդ տալու որոնող ժողովուրդի մտաւոր և հոգեկան տենչերին։

Երկրորդը՝ կարեւոր իր բովանդակութեամբ, օգտակար իր կատարելիք դերով, Հայ Ուս. միութիւնն էր, որ իր միութեան մէջ պիտի կարողանայ թոթափել ճնչիչ թագակալութեան ու հոգեպարձութեան արգելուտիք չղթաները և Ուսումնական Խորհուրդի անդրկովկասեան «Ծրագիրը», որուն ամէն քայլափոխում գալիս էին խոչդոտ հանդիպանալու տարակարծ ուսուցչութեան մասնաւոր, բարոյական նիւթական զարգացման և իր առնչութեանց դէպի այակերտութիւնը, նոյն է դպրոցի բարգաւանման։ Ես Ա-ես աւելի չի կարող չպարծենալ, որ առաջինն էր իր էջերի մէջ դրաւիրելց և լսելի դարձնել իր ձայնը։

Երրորդ ապդակը զարթօնքի՝ Հայ Թատերական ընկերութիւնն է, ինքը գեղարուեստն է, որը չգոհացաւ յետ մնալ իր քոյրերից և վազը, կիրակի, իր անդրանիկ ժողովով պիտի գայ բազմել մեր իրականութեան մէջ՝ գեղեցիկը, բարին, վսեմը ներարկելու մեր հոգու խորութեան և լայնութեան բովանդակին մէջ՝ հարուածելով յոռին, մերկացնելով ագէտը, ցոլացնելով կեանքի հրէշ-պայծառակութիւնները և տալով մեզ առիւծի վեհութեանը կաւելու այդ պայմանութիւնները դէմ։

Վսեմ է նպատակը, բարձր ու չինարար։ Ես մենք ողջունում ենք Հայ Թատ. Ընկերութիւնը, անունն գոնունակութիւն յայտնելով Պ. Սիրունեան, որ կարողացաւ յղանալ այդ միտքը և մանաւանդ կարողացաւ այդ յղացած հայ իրականութեան մէջ մարմնացնել։

Սակայն անհատական նախաձեռնութիւնը, որքան էլ նա չինարարական քնութիւն ունենայ, չի կարող այն հզօր և անասարակար արժաքը բռնել, եթէ հասարակութիւնը չփարի այդ նախաձեռնութեան, չեսիսկանացնէ այն իրեն։

Դործը օգտակար է և հրամայողական անհրաժեշտութիւն մայրաքաղաքիս հայութեան, որը իր գեղազարդ Վատիսրով, իր եւրոպականացած ճաչակով չատ վաղուց ղղում է բեմի այդ պակասը։

Եւ մեր անունն հետաքրքրելիս մեզ վատնեցնում է, որ բեմի օգտակարութիւնը ըմբռնողները միանալով Պ. Սիրունեի հետ, գործը կը դնեն այնպիսի հիմքերու վրայ, որ միանգամ ընդ միչտ գեղարուեստի տաճարի այդ պակասը կը գոյւի և մենք ևս կունենանք մեր կանոնաւոր ու մչտական բեմը, որին մեծ կարիք ունի մեր հասարակութիւնը։

ՓԱՐԱՄԱԶ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԱՆԻՆ ԾՏՐ

ա յ ակադեմիա, ինչպես կը լսենք, գրական կարգ մը չրջանակներու մէջ մտադրութիւն կայ Պոլսոյ մէջ հայ ակադեմիա մը կազմելու։ Ակադեմիայն Պոլսէ պիտի անդամակցին գրական ծանօթ դէմքեր և լիզուագէտներ, ինչպես Ս. Պատրիարք Խոյբ, Կ. Երամեան, Օ.Օ. Ե. Թօքմեան, Ա.Ա. Ուղուրլեան, Ե. Գ. Մրմրեան, Ս. Կոստիկեան եւն., իսկ արտաքսանքին բերօ. Խալաթեան, Ե. Լալաեան, Հ. Նագաչեան եւն։ Ակադեմիին նախնական զբաղումը պիտի ըլլայ հայ լիզուաւոր բառարանի մը պատրաստութիւնը։ Գուստաբարբառներու հաւաքում և ճշտում ու ազգագրական ինչ ինչ ձեռնարկներ։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (12)

ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

(ՊՈԼՍԱՀԱՅԱՑ ԿԱՐԳԵՐ)

ՀԵՂԻՆԱԿ՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ ԵՐԿՐՈՐԴ

— Ո՛վ գիտէ, պատասխանեց Թագուհի, մեթէ աղկան մը կը վայելէ այդ մասին խօսք մը ըսել... մանաւանդ մեր աղջիկները որոնք չատ խիտ մեծցած են ... հայրերնին անանկ կ'ուզէ... բայց ինչո՞ւ չպիտի համակրի, անանկ չնորհքով, պարկեչտ երիտասարդ մը։

— Զատկա ըլլալուն համար չեմ ըսեր ատ, հաւատացէ՛ք հազարին մէկ մէկ հատ չգտնուիր իրեն պէս, պատասխանեց Անթաւամ գոհ հպարտութեան դէմքով մը.., Բարիզի մէջ անգամ խենթ կ'ըլլան վրան, բոլոր զինքը ճանչցողները կը սիրեն... երբոր աւելի մօտէն ճանչնաք պիտի տեսնաք որ ինչ բնութենան, ինչ վարք ու բարքի տէր է...

— Աատուած պահէ, ըսաւ Թագուհի որ կը հասկնար թէ ա՛ր պիտի յանգէր խօսակցութիւնը։

— Ձեր աղջիկն ալ Աատուած պահէ, առաջին տեսնելուս սիրեցի, վրայէն յայտնի է որ չատ պարկեչտ, չատ համեստ, չատ կրթուած աղջիկ է...

— Այդչափ հաւնեցար ն՝ ձեզի ատնք, պատասխանեց Թագուհի խնդալով։

— Ինչու չէ, ըսաւ միւսը, եթէ Աատուծոյ կամքը այդ է։

Երկու խօսակիցները վայրկեան մը լռեցին։ Նոյն միջոցին քիչ մը անդին նստած խոշոր ու սարիքառ կին մը որ առանձին մնացած էր, գոչեց.

— Տիկին Թագուհի, այս ինչ բան է, ա՛յ նոր հիւր ունեցար աչքի մազի բոլորովին մոռցար, երեսնիս անգամ չես նայիր կոր... բայց անկա կ'ելլայ կ'երթայ՝ դարձեալ մենք կը մնանք։

— Շիտակը ես ալ կը նախանձիմ կոր այդ ձեր մտերմութեան վրայ, արդեօք հինուց իրար կը ճանչնայի՞ք, մէկ մասնաւոր տիկին Սըմսոնեան։

— Չէ, դեռ քանի մը օր է իրար ճանչցանք, սակայն քրոջ պէս իրարու կապուեցանք, ըսաւ տիկին Անթաւամ։

Եւ ահա՛ խօսակցութիւնը ընդհանուր դարձաւ, բայց տիկին Թագուհի այլ ևս կասկած չունէր Կոկիկեանցից տրամադրութեան վրայ, կարելի էր գործը լմընցած համարել։

Երբ կէս գիչերէն ետքը հիւրերը մեկնեցան, տիկին Թագուհի իր աղջիկը հարցափորձել ետքը, ա՛լ բոլորովին ապահովեցաւ և ամուսնոյն հաղորդեց բարի լուրերը։

Ղուկաս էֆէնտի չատ ուրախացաւ. այսպէս ուրեմն գործը իր ուզածին պէս եկած էր, առանց ձգձգումի և առանց արտաքին արգելքներու։ Հիմա կը մնար դրամատիրի խնդիրը. աղան անչուշտ բաւական գումար մը պիտի պահանջէր, ինչ որ արդէն այնքան ետած էր Ղուկաս էֆէնտիի. բայց եթէ իր յաւանութիւնները չափազանց ըլլային, եթէ ելլէր 8-10 հազար ոսկի ուզէր այն ատեն գործը կը խանգաբէր։

— Եթէ իրաշնէ աղկան սիրահարած է՝ գործը քիչով կընանք կարգադրել, ըսաւ կնոջը... դուն նորէն Ռօզիկին բա՛ր որ կրցածին չափ ինքզինք սիրցընելու նայի... աղան օրչալի չատ սիրանարի՝ դրամը այնքան քիչ կաւանք...

Ու կնոջ այս խորհուրդը տալէ ետքը, Ղուկաս էֆէնտի գոհ սրտով մը պառկեցաւ և խռկալ սկսաւ։

. . . . . .

Հետեւեալ օր, իրիկուան դէմ, իր գրասենեակը նստած էր, երբ ծերունի մը ներկայացաւ։

— Էֆէնտի, զիս ուղեր էք, ըսելով։ Ոսկերիչ Ծակոզ աղան էր, ուրկէ Ղուկաս էֆէնտի կուզեր տեղեկութիւններ առնել Կոկիկեաններ անցեալին վրայ։

— Հա՛, Ծակոզ աղան դո՞ւք էք, հրամմեցէ՛ք, ապրանքները բերի՞ք։

— Այո՛, էֆէնտիս, ըսաւ մարդը բալթային գրպանէն գոտարեղէնի մէկ քանի առուեր հանելով։

Ղուկաս էֆէնտի հիւրին սուրճ մը պատպրեց, սիկարէթ մը հրամցուց և սկսաւ գոտարեղէններ քննել, դիտողութիւններ ընել։ Ծեռով չուկայի և մանաւորապար ոսկերիչներու առևտուրին վրայ խօսք բացաւ և այդ մէկոցին անարգներ ձեւով մը հարցուց։

— Ձանըմ Բարիզէն այս օրերս հասած ակնոցանոց մը եկեր է, լրացիրը դրեր էր, Լեւոն Կոկիկեան է, Կոկիկեան է ինչ է... ա՛վ է այդ մարդը որ լրագիրները անցուցեր են, դուն կը ճանչնաս կոր...։

— Հասկցայ, ըսաւ Ծակոզ աղա, ես ալ լսեցի, Լեւոն Կոկիկեան...

— Հա՛, Լեւոն Կոկիկեան։

— Հասպա՛, լաւ կը ճանչնամ, այսինքն աղան չէ, բայց հարը, ինչ պատուական մարդ էր, աղաօր պէս էինք մէկտեղ...

— Հարո՞ւստ էր...

— Չէ, ճանըմ, պարզ միանճի մըն էր, օրէ կը վաստկէր օրէ կուտէր, բայց աղէկ դրամ կը չահէր, բնութեամբ ալ չատ աղնիւ էր, ամէնքը զինքը կը սիրէին... չռայլ մարդ մըն է, վաստակած դրամը կուտէր, բայց աղէկ կ'ապրէր, տունն ալ աղէկ աղէկ կը նայէր... Աատւած ողորմի հոգուն։

Ծակոզ աղա ա՛լ անցեալին վերյիչումներէն տարուած, հին բարի օրերուն պատմութիւնները սկսաւ ընել, ամէն ծերերու պէս ներկան գէշ դանելով և երիտասարդութեան օրերը փառաբանելով,

— Ան առենուան մարդիկը իրաւցնէ մարդ էին, Ղուկաս էֆէնտի, հիմ իրենք կը չահէին՝ հիմ ուրիշներուն չահեցնել կուտային... հիմա չինացին անանկ մարդիկ, հիմակուանները միայն իրենց տալել կ'ուզեն, իրար խաբելու, իրար կործանելու կը նային...

Այս խօսքերը սակայն չէին չահագրգռեր Ղուկաս էֆէնտին, ուսաի բուն նիւթին դառնալու համար ըսաւ.

— Ըսել է Լեւոն Կոկիկեանը չես ճանչնար...

— Չէ, Հայրը, Նիկողոս աղան, Աատւած ողորմի հոգուն, մեռած առենը պզտիկ աղայ էր... խե՛ղճ մարդը մեռնելէ մարդ չէր ուա ինչ ըսեմ ես այն փօսպալին որ մարդուն հեզը մտաւ...

(ՅԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՆՑՔԻ ՀԱՐՑԵՐԸ

ՀԱՏՎԱԾ ԱՌԱՋԱԲԱՐ

Ա.

Ես Հայաստանի հարցերի մասին գրելու մտադրութիւն չունէի, որովհետև գիտէի, որ այդ հարցերը ներկայ պայմանների մէջ անլուծելի են, եւ ոչ մի լրագրի մէջ չեն կարող լուծուել։ Բայց ինձ ստիպեցին գրել։ Ինձ ասացին, որ ես ունեմ որոշ դիրքեր, որ ես ունեմ ինչ-որ ասելիք, որ ես ունեմ ինչ-որ ուղղութիւն, որ ես ունեմ ինչ-որ ծրագիր։ Ես ասացի, որ ոչ մի ծրագիր չունեմ, որ ոչ մի ուղղութիւն չունեմ, որ ոչ մի դիրք չունեմ, որ ոչ մի ասելիք չունեմ։ Ինձ ասացին

ԱՐԵՎԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՕՐԱԹԵՐԹ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Հրատարակչատուն Ա. Ա. Ա.

ԼՈՆԺԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԻԱԿ ԱՄԵՆԱՀՆԱՐԻՐ ԺԱՄԱՑՈՒՑԸ, պաշտօնապէս ընդունուած Օսմ. Պատերազմական Նախարարութենէն, Միացեալ-Նահանգներու, Իտալիոյ և Ճաքոնի ծովային Նախարարութիւններէն, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Սերպիոյ և Բանասայի երկաթուղեայ վարչութիւններէն, ինչպէս նաև Արմանդիի էլեկտրական Բրամուէյներու ընկերութիւններէն և բազմաթիւ ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր վարչութիւններէ։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՄԵՏԱՂ-ԱՄԷՆ ՄՆԾՈՒԹԻՒՆ

5 Մեծագոյն մրցանակներ.—Անվերս (1885), Բարիզ (1889), Պրիւսէլ (1897), Բարիզ (1900), Միլան (1906)։
2 Առաջոյ մրցում, անցամ ժիւրիի.— Ժընէվ (1896), Թուն (1899)։
5 Սեռիի մրցանակներ, 50ի աւելի ուրիշ մրցանակներ Նեօշատէլի եւ Քիւի դիտարաններեն։
16 Շեմպրամներ.— Բարիզ, Վիեննա, Թիլսաուէլդիա, Անվերս Ամսթէրտամ, Զիքագօ, եւն., եւն.։

Թուրիոյ համար ընդհանուր ներկայացուցիչ **ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ** եւ ՈՐԴԻ մեծ Շուկայ, Մանճազանըար, 44—46. Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը խնդրուի գաւառի մէջ սոյն վաճառատան բազմաթիւ յաճախորդներէն, պէտքը ներկայանալէն առնուազն մէկ ամիս առաջ ղրկել իրենց ապագրանքերը, յապաղմանց չենթարկուելու համար։ 50—32

Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ գոճարեղէններ եւ ոսկի շղթաներ։

ԻՆՉՊԷՍ ՓԱՅԼԱԿԸ ԿԸ ՄԱՔՐԷ ՕՂԸ ՆՈՅՆՊԷՍ Ե ԵՒՐՈՊԱԿԱՆՈՒԹԻՆԸՆ ԿԸ ՄԱՔՐԷ ԱՐԻՒՆԸ

ՄԻԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ՈՒ ԺՐՏՕՆՆԱՑԻՔ

ԴՐԱՆԵՒԱ ՏՐ. ՉԱՌԱ

Ղալաթիա, Սեզ Բիւր խան

Թիւ 25—26

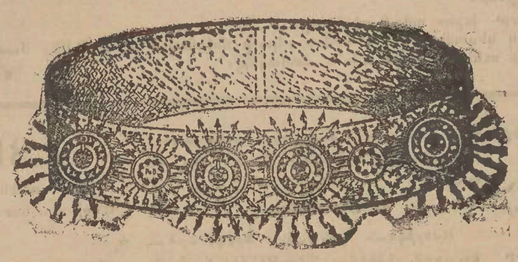

ԵԼԵՔՏՐԱԲԺՇԿԱԿԱՆ ԳՕՏԻ

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ ՄԱՔՈՒՐ ԱՐԻՒՆ,
ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿՈՐՈՎ ՈՒՆԵՆԱԼ
ԿՐԵՑԷՔ
ԵԼԵՔՏՐԱԲԺՇԿԱԿԱՆ ԳՕՏԻ
ՈՐ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԱԾ Է ՏՈՒԲ. ՐԻՋԱՐՏԶԸՆԻ ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՄԱՐՏԻՆՈՑՆԵՐՈՒՆ ԳՈՐԾԱԿՈՒԹԻՒՆԸՄԲ

ՓՈՐՁԵՑԷՔ ԲՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱՐՄԱՆՆԵՐԸ

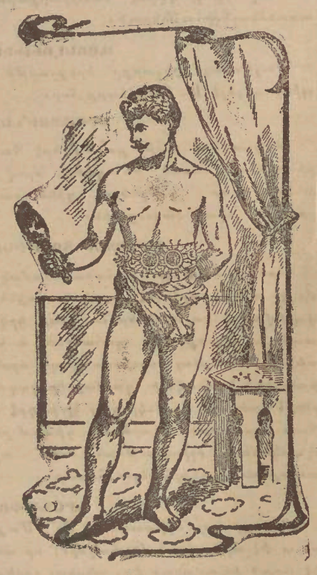

Ամենէն ապահով, լաւագոյն եւ ամենաազդու գարմանն է հեռեւեալ հիւանդութիւնները բուժելու համար, որոնք արեան անմաքրութենէն առաջ կուգան.— Գլխացաւ, յօդացաւ, յօդատապեր, յոգնութիւն, ջղացաւութիւն, խոստուք, սիրտի, գլխի պտոյտ, ամրութիւն, անկարողութիւն, ջղային տկարութիւն, կնիկներու հիւանդութիւններ, ստամոքսի տկարութիւն, ջլախտ, աւազախտ, լիշողութեան կորուստ, նիհարութիւն, կնիկներու տկարացումը եւայլն։

ԵԼԵՔՏՐԱԲԺՇԿԱԿԱՆ ԳՕՏԻՆ գինն է ֆլանք 40 թիւ 1, ֆրանք 50, թիւ 2, ֆլանք 75 թիւ 3։ կը ծախուի ֆարմասի ֆըանսեզ, Ս. Ռըպուլ, սիրէթ Բուժելի, Բերա։

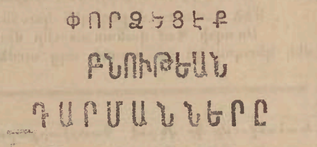

ՕՍԿԻ ՄԻՏԱԼ

ԱՅՑԵԼԵՑԻՔ

ՕՍԿԻ ՄԻՏԱԼ

ԴԵՐՁԱԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Ի. ԼԻՊՕՐ

Քահէ Բուայեթի վրան, Բերա մեծ փողոց, 245, երկրորդ յարկ, թիւ 5

ՄԱՆԱՒԱՆՑ ԿԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՑՐԵՐՈՒ ՕԱՏՈՒԿ

Զգեստաներու, շրջազգեստներու և վերարկուներու

Հիանալի ու ճաշակաւոր արուեստով Բարիզեան առաջնակարգ ձեւերի մը կտրմէ

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՀԻՒՍՈՒԱԾԵՂԵՆՆԵՐ

Այրերու ճիւղ՝ գործարուոյ ճաշակութեան տակ. կիներու ճիւղ՝ Բարիզցի մասնագիտի մը ցուցադրութեան տակ

ԶԱՓԱՀՈՐ ԳԻՆԵՐ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՆՁԱՆ ՍՐԱՀՆԵՐ ԿԻՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԱՑՐԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Մեր մօտէը նայեցէք, այն առեն պիտի համոզուիք։ 4—20

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՂ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց տևողունակութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են և բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկարարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը գարդ. 490է աւելի պատասխ վկայական և չքգրամ սաացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մառնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատներուն մէջ։

Բերա — 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց, թիւ. 343 և 343 կրկին։
2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա — 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առեւ։
2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Գալաս — 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար — Զարդը Պօյը, թիւ 120։

Դասերը և նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օչլուի առընթ։ 72

ՏՂԻ ՆԷՇԸՆԼՈՒ ԲՐՕԹԷՔԹՕՐ

ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին ձէյմս Պիլտինկ Զըրչ Սթրիթ
Ընկ. դրամատունը է Տճի Լօնտոն էնտ Բրազիլեըրզ Պանք–Լիմիթըրտ,
42 Քասըլ Սթրիթ, Լիվըրպուլ.

ՏՂԻ ՆՕՐԹ ԻՍԹԸՐՆ

ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկ. կեդրոնատեղի.—Պանք Զեմպրա, Պօնտինիք Տարիճկըրը
Ընկ. դրամատունը.—Տճի Լօնտօն ձօյն Սթօք Պանք Լիմիթըրտ–Տարիճկըրը

Վերոյիշեալ Ընկերութիւնք իրենց անհատական ուղղամտութեան և արդարասէր ... պատրաստակամ ծառայութեանց համաձայն կ'ապահովագրին հրդեհի դէմ ամէն ...եսակ չէնքեր և ապրանքներ, ամենանպաստաւոր պայմաններով և ամենէն ժամ դիմումով։ Արեւելքի համար մասնաւոր ղեկչեալ սահցոյց։ Ապահովագրական ընկերութեանց հատկանշաժողովէն (սինթիքա) դուրս կ'ուշանայ։

Աներեւոյթ ընդհանուր կառավար Sworn (Manager)
ՎԻՆԵՆՑ Ա. ԳԱԼԼԱՓԵԱՆ
Պես (Secretary)
ԵԿՕՒԱՐԴ ՀԱԿՊԵԱՆ

Կալաթա, Իլիասի խան, թիւ 7, 8

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ։

ԹՈՄԱՍ ՕՒԻԼՍՔՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱԻՏ

Ընդմէջ Հընի, կ. Պոլսոյ եւ Օսեսայի

Անուանք	Թիւն	Անուանք	Թիւն	Անուանք	Թիւն	Անուանք	Թիւն	Անուանք	Թիւն
Ալպանո	1069	Տիաս	4311	Հիսալկօ	1531	Մարսէլլօ	3709	Սաքֆօ	1119
Ալքէթ	3607	Տոմինօ	938	Հինտու	3720	Միքաաօ	3557	Տէրիա	1735
Անձէլօ	1541	Տուբօ	2383	Հօրաքֆօ	1600	Միւօ	1057	Սիլվիա	119
Աքիսաքօ	2277	Տրաքօ	1713	Հուսմէց	595	Մանդէպելլօ		Սցէբա	1203
Պաստօ	1822	Տիւամօ	504	Իակօ	2354	Մուզիլլօ	3419	Թասոս	1323
Պորտինօ	1264	Կպքօ	3464	Իաստօ	5540	Նէգրո	1933	Թ. Ուիլյըն	1546
Պրինկալօ	4481	Կասքաաօ	1520	Ձիւնօ	1080	Օակս	4100	Թոքիո	3327
Գէյրօ	1371	Կցաքօ	1841	Ֆլէտօ	1053	Քնիքաքօ	4036	Թուլսա	1470
Գալլիաս	1837	Ֆիաօ	954	Ֆալբինօ	2307	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	242
Գարբե	1244	Ֆինլանտ	1328	Ֆռինօ	1700	Բալէբոմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆլամինկօ	349	Լէօ	1053	Բռյօ	510	Վոլօ	1289
Չիչակօ	2729	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանքօ	2272	Րիալճօ	3329	Վաքիուգն.	2391
Սօսէքօ	1831	Կալիլէօ	3060	Լիվորնօ	1643	Րինալտօ	1553	Նէաս	1350
Գալուրաաօ	4235	Կիկանօ	1143	Լօրէնցօ	3191	Րուլօ	1613	Ջէցօ	1200
Գանկօ	2905	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօճէա	1789	Թորօ	
Գարսօ	895	Կրոանօ	1695	Մարկինքօ	1273	Բռազցիա	138	Մայօն	

Թօֆիօ չոգենաւը, Նաւապետ Թարն, Միխաւօ չոգենաւը, Նաւապետ Թօրք, հոս հասած են։

Ափէքօ չոգենաւը, Նաւապետ Պռաուի սեպհեմբեր 7ին հոս կը սպասուի։

Մօրոffօ չոգենաւը, Նաւապետ Մէքարէն, սեպ. 19ին կը սպասուի։

Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆՏՐԻՍՕՆ

Թիւ. 22—24, Քիւլիւք Մալէթ խան, Ղալաթիա։ 91

ՃՈՂՈՎԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Աւստրեւամերիկեան
(Cie. de navigation Austro-Americana)
ԱՆԴՐԱՍԱՆՏԵԱՆ 45 ՇՈՂՈՆԱԻ

Կանոնաւոր մեկնում ամէն հինգշաբթի օր։ Մանուար դիւրութիւններ կ'ընծայուին Հայ ճամբորդներուն։ Շոգենաւերը կրկին պատասխ ունին։ Մնունդը խնամեալ է։ Ելեւէջական օգափոխում և լայն Մարքունի դրութեամբ անթել հեռագիր։ Բժիշկ և դեղ ձրի։

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել գլխաւոր գործակալութեան, Ղալաթիա, Շարապ խիէչի փողոց, Լոյտ Օթրիչէն գործակալութեան նախկին չէնքին դիմաց և Արաբեան խանին վերեւ թիւ 24։ Ընդհ. գործակալ ԹԼՕՅՕՐ ՔՈՒՐՄՈՒՃԻ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ ։ ՓԷՐԱՅԻՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ՝ 130,000,000 ֆուռոն
ՓԱՀԵՍՏԻ ԴՈՒՄԱՐ 39,000,000 ֆուռոն

կեդրոնատեղի՝ ՎԻԵՆՆԱ.

Մասնաճիւղեր.— Կ. Պոլիս (Պոլսոյ և Բերայի գրասենեակներով), Ակրամ, Աստսկ, Պիէյեց, Պալա, Պօզէն, Պրուն, Բեյթա, Զէյնօվից, Տրիսէք-Միսթէք, Կրաց, Ինսպրուք, Գարլսպատ, Իլանկէրֆուրթ, Բրակա, Լէմպէրկ, Մարիենպատ, Մէլան, Բիլզէն, Բրաք, Բրօնից, Բրզէմիսլ, Ս. Բոլթէն, Թարնօվ, Թէբլից, Թէյչէն, Վիլա և Նեօլեթաա։

Վինըր Պանք-Փէրայն պանքայի ամէն գործառնութիւն կը կատարէ. փոխառութիւն կ'ընէ հաւուրընթացով և արժէթուղթեր ուանձ ձգումելու փոխադրչէն։ Առևտրական թուղթեր կը զեղչէ։ Չէքեր և վարկագիրներ չրջարութեան մէջ կը դնէ ու հետագրաա գումարներ վճարէ Թուրքիոյ և արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներուն վրայ։ Թուրքիոյ և օտար երկիրներու վրայ քաշուած առևտրական թուղթերու վճարումը կը կատարէ խիստ չափաւոր ակերով։ Սահմանական հրամաններ կը կատարէ։ Բաժնեթուղթերու գնում և վաճառում կ'ընէ անմիջական կերպով յանձնելի։ Կը գնէ եւ կը ծախէ թանկագին ըրամներ ու առարկաներ, պարդոսիկներ եալն։

Վինըր Պանք-Փէրայն Ներդրական Սնուցուկի մասնաւոր սպասարկութիւն մը հաստատած է, 0/0ին 3½ տոկոսով և իր յանախորդներուն խնայողութիւնները կ'ընդունի, սկսեալ ոսկեդրամ յիսուն ղրուշէն։

«Սէյֆ» դրամահղկները, որոնք Վաղթիոյ կեդրոնատեղին մէջ կը գտնուին, խիստ նպաստաւոր պայմաններով վարձու կը տրուին և ամէն տպահովութիւն կ'ընծայեն։

ԳԵՏԻՆԵՐՈՒ ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ

Մաս առ մաս կը ծախուի գետին մը որ կը գտնուի Ֆէյեր Եօլի կայարանին և Գալամըշի նահանգային ճամբուն մօտ, Ճուարա փայտի քէօղկին դիմաց, Ծովեզերքը եւ երկաթուղիի ճամբուն վրայ։ Ինչպէս մասերէ կը բաղկանայ այս գետինը և իւրաքանչիւր մասը չորս հարիւր չրուներէն մինչեւ վեց հարիւր քառակուսի արշըն տարածութիւն ունի։ Այս գետնին մասերը խիստ ածան գնով կը ծախուին և փոխադրչէքը մանուածքներով կը գանձուի։ Վճարման պայմանածամբ մինչեւ երեք տարի կրնայ երկարագրուիլ։ Մարմարայի վրայ կրնայ այս գետինը և հնանալի տեսարան մը ունի իր առջեւ։ Զարմ մէջը խորութեամբ անուշ ջուրի հոր մը ունի, ինչ տունէն այս գետիններուն արժէքը պիտի տասնապատկուի տեղին արտակարգ կարեւորութեամբ պատճառաւ։ Այս հողերուն վրայ չինուած երկու տուներէն մէկը 90 ոսկիի և միւսը 50 ոսկիի վարձու-

րուած է ամրան եղանակին համար։ Խիստ ժողերը կը գտնուին երեքէն հինգ հազար ոսկի արժող քէօշկեր։ Կայար. իւրաքանչիւրուն համար ծովի բաղնիք մը չինուած է այդ գետնին ճիշտ առջեւը։ Այդ գետնին մէկ արշընը քառնրհինգ ղրուշ կ'արժէ առնուազն։ Վաճառման գործադրութիւնները դեռ չատարած փութացէք Ղալաթիա Քիւչիւք Թիւնէլ խան, թիւ 7, Քէյհի Բօքիւլէր օթման քօմանիթի ընկերութեան։ Պոլսոյ ճիւղը կը գտնուի, Ծէբրուճ պէյ խան, թիւ 5, 6 և 7։

ՃՈՂՈՎԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄՕՐՈՒՔՈՒԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ
ՔԱՓԷ ՍՏՐԸՆԿ

ԺԱՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

Ճրիժի, օգոս. 16ին, Մարսիլիայէն հոս կը ժամանէ։

Իսճի, օգոս. 23ին, Նովորոսիսքէն և Պաթումէն։

Իմէրէքի, օգոս. 30ին, Մարսիլիայէն։

Ճրիժի, սեպտ. 6ին, Նովորոսիսքէն և Պաթումէն։

Իսճի, սեպտ. 13ին, Մարսիլիայէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Օգոստոս 13ին, չգաթ իրիկուն, ժամը 4ին, Կոլ չոգենաւը, Նաւապետ Ձիւլիանի, դէպի Զունկուլտաք, Իմնէպոլը, Կիրասուն, Սամսոն և Տրապիզոն։

Օգոստոս 17ին, դշ. իրիկուն, ժամը 4ին, Ճրիժի չոգենաւը, Նաւապետ Ուիքրիսէյ, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովորոսիսք։

Օգոստոս 27ին, չր. առաւ., ժամը 11ին, Իսճի չոգենաւը, Նաւապետ Պուլ, դէպի Մուանիա ու Մարսիլիա։

Օգոստոս 31ին, դշ. իրիկուն ժամը 4ին, Իմէրէքի չոգենաւը, Նաւապետ Բէքքու, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովորոսիսք։

Սեպտ. 7ին, դշ. առաւ., ժամը 11ին, Ճրիժի չոգենաւը, Նաւապետ Ուիքրիսէյ, դէպի Մուանիա և Մարսիլիա։

Սեպտ. 14ին, դշ. իրիկուն, ժամը 4ին, Իսճի չոգենաւը, Նաւապետ Պուլ, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովորոսիսք։

122 Թ. ՌԸՉՈՒԿ

ԳՈՒՇԵՐՕՐԻԿ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԻԽԻԹԱՐԵԱՆ ՀԱՐՑ

Ի ՓԱՆԿԱԼԹԻ

Վաւերացուած և ընդունուած ի Կրթական Նախարարութենէն

Վիեննական Միխիթարեան Միաբանութեան Նորընծաիր Վարչութիւնը որոշած է իւր Կ. Պոլսոյ Վարժարանին նոր գարկ մը եւ ժամանակիս նորագոյն պահանջմանց գոհացում տալ։ Ուստի վարժարանիս Տնօրէնութիւնը Միաբանութեանս այս փափաքին համաձայն՝ իւր ժանեւուոր կը նպաստակի պիտի ընէ նաեւ լեզուները, եւ ի մասնաւորի Հայերէն եւ Տաճկերէն եզուաց զարգացումը։ Երկրորդ՝ մաթեմատիկական բարձրագոյն գիտութեանց նոր մղում մը պիտի տայ։ Երրորդ՝ իւր բոլոր մատղուներէն պիտի դարձնէ դպրոցական ներքին եւ արտաքին բարեկարգութեան, հակելով այսկերպով վրայ հայրական սիրով խաոն խաոութեամբ եւ ազնուութեամբ։

Վարժարանս ունի արդի երկրորդական վարժարանները (école secondaire moderne Realschule) ծրագիրը, միջավարիս պետութիւը յարմարացած. եւ կ'ուանդոյն։

Ա. ԼԵԶՈՒՆԵՐ.— Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, Գերմաներէն, Անգղիերէն Արաբերէն, և Պարսկերէն (վերջին երեքը սահմպղական են միայն երկու բարձրագոյն դասարանաց համար)։

Լեզուաց ուսումը դիւրացնելու համար, մեծ բաժին մը տրուած է թարգմանութեանց ճիւղին եւ ի մասնաւորի Տաճկերէնի, Գերմաներէնի եւ Հայերէն գրաբարի թարգմանութեանց։

Բ. ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՔ.— 1) Մաթեմատիկականք.— Պարզն մինչեւ բարձրագոյն թեւաբանութիւն, գրաչափիւ, երկրաչափութիւն (մինչեւ նկարագրականը.— descriptive) եւ երկքանկիւնաչափութիւն։

2) Բնական գիտութիւնք.— Բնական գիտելիք (համառօտ մարդախօսութեամբ) կենդանաբանութիւն, բուսաբանութիւն, հանքաբանութիւն, երկրախօսութիւն, տիեզերագրութիւն եւ տարերք աստղաբաշխութեան, տեղագրութիւն popolкрեսի։

3) Առեւտրականք — Հաշուակալութիւն, առեւտրական աշխարհագրութիւն, դրամակցութիւն (Տաճկերէն, Գաղղիերէն եւ Գերմաներէն) եւ արուեստախօսութիւն (technologie), առեւտր. իրաւունք։

4) Պատմականք.— Ա. Տոմարին եւ Ընդհանուր Պատմութիւն (հին, միջին եւ նոր դարու)։

Բ. Պատմութիւն ազգային դպրութեան եւ օտար ազգաց մտաւորականութեանց։

Գ. ԴԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻ.— 1) Ուրուագրութիւն գծականովն հանդերձ (dessin linéaire)։

2) Երաժշտութիւն.— Դաշնակ եւ քնար (ոչ սահպղական),

Դասերը Գաղղիերէն եւ Գերմաներէն լեզուաւ կ'ուանդուին, իսկ Հայերէն եւ Տաճկերէնն իրենց յատուկ լեզուներովը։

Վարժարանիս մէջ կը դասախօսեն իւր 22 ներքին եւ արտաքին ուսուցիչներ։

Վարժարանս կը բացուի 1910 Սեպտեմբեր 114ին։

Նորամուտ աշակերտաց ընդունելութեան համար՝ կարելի է խօսիլ ամէն օր մինչեւ կէսօր։

Հ. ՎԱՐԴԱՊԵՏ Վ. ՄՈՒՍԱՊԵՏԵԱՆ
վարիչ Վիեննական Միխիթարեան Վարժարանին
9—15

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՐԻՒՐԻՆ 20—25

ԱՆՇԱՐԱԽԻՆ, ՀԱՆԳԱՒԱՒՈՒԹԻՒՆ, ՓՕՓԻՆ, ԱՆԹՐԱՍԻԹԻՆ, ԵՒ ՎԱՌԵԼԻՔԱՆԵՐՈՒՆ։

Վ. Ր Ա Ց

ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԻԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՈՒԹԻՒՆ
ՓՈՒՐՓՈՒՐՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՓՐԱՆՍՈՒԱ ՏԸ ՉԱՌԱ

ՍԼԷՆ-ԲՐԻՔ ԼԱՒՆ, Դ.Ա.Լ.Ա.Թ.Ի.Ա. Կ.ՊՈԼԻՍ

Գործակալներ, բլանկներ կը փնտռուին քաղաքին, արտարածներուն և գաւառներուն համար։

ԼՈՒԻՍԻՆԵԱՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

Լոյս տեսաւ Գ. Լուսինեանի ֆրանսահայ մեծ բառգիրքին Բ. հատորին 42րդ պրակը։ Հաւաքողք պէտք է փութան լրացնել իրենց պակաս պրակները։ Պրակով վաճառումը կը դադրի սեպտ. 1ին։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Գալաթ համար Բօսֆ Լօքալ արկն. 108 ղր.
» » » վճռամբ. 60 »
Գաւառներու համար արկն. 108 »
» » վճռամեակ 60 »
Արտասահմանի համ. տարեկան 35 ֆր.
» » վճռամեակ 20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. հաւաքի փոխանակ համար 2 ղր.։ ցանկերը անպայման կանխիկ, յանուագումներն առանձին կը տեսակցուին. դրամ ղրկելու ամենագիւրին եւ ապահով միջոցը Մանտաթեան է։

Առաջնորդ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ